

**Priručnik za Program inovacionih
vaučera**

Fond za inovacije Crne Gore

Mart 2022.

Prvi korak Fonda za inovacije Crne Gore

Inovacije mogu da promijene život, kao što mogu da promijene i cijelu kompaniju.

Mogu i da pokrenu društvo, globalno da naprave potpuni obrt. Svijet se posljednjih desetak godina mijenja kao nikad ranije, upravo zahvaljujući inovacijama.

Jer, inovacije nikad ne ugrožavaju svakodnevno funkcionisanje i poslovanje kompanije ili pojedinca, one isključivo unapređuju i motivišu. Podstiču na inovativno i kreativno razmišljanje, jer, u inovacijama ne postoji *status quo*, razmišlja se uvijek “out of the box“. Iznova se traži novo, traži se bolje i drugačije.

Svi će se složiti da su inovacije važne, čak i oni koji do kraja ne razumiju njihovu strukturu, ni osnovnu definiciju.

Inovacija može biti ideja o plasmanu novog proizvoda, dosad neviđen način rada, trenutak kad se rađa nova strategija ili sasvim unikatna linija poslovanja.

Sve su to inovacije!

One mogu da otvore vrata percepcije, da stvore i trasiraju potpuno novi put. Zbog toga su inovacije sinonim za prosperitet.

Važno je da imate dobre ideje, ali je takođe važno da znate da smo mi uvijek tu da vam pružimo podršku na putu do komercijalizacije vaših ideja.

Prvi finansijski mehanizam koji je razvio Fond za inovacije Crne Gore jeste program inovacionih vaučera. Cilj ovog Programa jeste da finansijski podstaknu privatna mikro, mala i srednja preduzeća da sarađuju sa naučnoistraživačkim ustanovama kako bi svoje operacije i proizvode učinili konkurentnijim na tržištu.

Naš zadatak je da vam pomognemo da vaše ideje pretvorite u korisne inovacije. Zato vas na samom početku tog puta pozivamo da se udružimo, da testirate i otkrijete šta se sve može postići kada se nauka udruži sa privredom.

Prijavljivanje za ovaj program je brzo i jednostavno, a u Priručniku koji vam predstavljamo, nalaze se sve neophodne informacije.

I ne zaboravite,

IDEJE SE ISPLATE!

S poštovanjem,

dr Bojana Femić-Radosavović

Izvršna direktorica Fonda za inovacije Crne Gore

SADRŽAJ

1.	ŠTA SU INOVACIONI VAUČERI?	1
1.1.	Uslovi prijavljivanja	1
1.2.	Iznos finansiranja za Inovacioni vaučer	1
1.3.	Pružaoци usluga u okviru Inovacionih vaučera	2
1.4.	Prihvatljive usluge	2
1.5.	Neprihvatljive usluge	3
1.6.	Period realizacije Inovacionih vaučera	3
2.	NAČIN PRIJAVLJIVANJA	4
2.1.	Priprema prijave	4
2.2.	Pregled i proces odobravanja Inovacionih vaučera	5
3.	REALIZACIJA INOVACIONIH VAUČERA	5
3.1.	Ugovaranje	5
3.2.	Izveštavanje i realizacija Inovacionih vaučera	6
3.3.	Isplata	6

Pojmovnik

Podnosilac prijave	Privredno društvo u privatnom vlasništvu registrovano u Crnoj Gori koje se prijavljuje za Program inovacionih vaučera
Prijava	Dokumentacija koju Podnosilac prijave dostavlja preko prijavnog portala Fonda
Korisnik vaučera	Podnosilac prijave čija je prijava odobrena za finansiranje od strane Fonda
Pružalac usluge	Licencirana naučnoistraživačka ustanova koja je kompetentna da pruži usluge za Program inovacionih vaučera

1. ŠTA SU INOVACIONI VAUČERI?

Inovacioni vaučeri (u daljem tekstu: vaučeri) su jednostavan, brz i efikasan finansijski podsticaj namijenjen mikro, malim i srednjim preduzećima (u daljem tekstu: MMSP) sa ciljem da se podigne nivo inovativnosti njihovih proizvoda i unaprijedi njihova konkurentnost na tržištu koristeći specijalizovane usluge naučnoistraživačkih ustanova (u daljem tekstu: NIU).

Cilj vaučera je da finansijski podstaknu privatna preduzeća da sarađuju sa NIU na komercijalno primjenjivim naučnoistraživačkim naporima kako bi svoje operacije i proizvode učinili konkurentnijim na tržištu.

Uticaj i benefiti vaučera proizilaze iz njihove sposobnosti da omoguće brz prenos znanja i doprinesu stvaranju dugotrajnih partnerstava između MMSP i NIU. Vaučeri će omogućiti MMSP da koriste akademska i stručna znanja kako bi razvijali svoje inovativne proizvode, procese, usluge, identifikovali nove materijale, istražili nove tehnologije, primijenili naučna istraživanja, pristupili specijalizovanoj infrastrukturi ili dobili odgovarajuću ekspertizu. Imajući u vidu da je razvoj novih proizvoda, usluga, tehnologija i tehnoloških procesa direktno vezan za proces inoviranja, koji najčešće zahtijeva multidisciplinarni pristup kroz saradnju više aktera, vaučeri pružaju priliku korisnicima usluga da povećaju svoju konkurentnost na tržištu.

1.1. Uslovi prijavljivanja

Na Javni poziv mogu se prijaviti MMSP osnovana kao pravna lica na način kako je to definisano važećim Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list CG", br. 06/02 i "Sl. list CG", br. 17/07, 80/08, 40/10, 36/11 i 40/11), kao i Zakonom o računovodstvu ("Sl. list CG", br. 52/2016), registrovana u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore (CRPS) sa sjedištem u Crnoj Gori i u većinskom privatnom vlasništvu, pri čemu udio vlasništva velikog privrednog društva ne smije biti veći od 10%.

Na Javni poziv mogu se prijaviti i novoosnovana preduzeća koja prema podacima prikazanim u CRPS-u u trenutku razmatranja prijave za vaučere nijesu klasifikovana kao MMSP. U ovom slučaju, potrebno je dostaviti presječne finansijske iskaze – bilans stanja i bilans uspjeha od trenutka osnivanja preduzeća, pa zaključno sa posljednjim završenim mjesecom, kako bi se na osnovu istih utvrdilo da li preduzeće pripada segmentu MMSP. Ukoliko bi se dogodilo da isto preduzeće, na osnovu završnog godišnjeg bilansa za prvu godinu poslovanja, bude zvanično klasifikovano kao veliko preduzeće, u obavezi je da izvrši povrat dodijeljenog vaučera u cjelokupnom iznosu istog.

Jedan Podnosilac prijave može dobiti najviše jedan vaučer po osnovu ovog Javnog poziva.

1.2. Iznos finansiranja za Inovacioni vaučer

Jednim vaučerom može se pokriti najviše 80% ukupnih troškova usluge koju pruža naučnoistraživačka ustanova i može iznositi maksimalno 8.000 EUR, uključujući porez na dodatu vrijednost (PDV). Oba ograničenja se primjenjuju istovremeno¹. Korisnik vaučera u obavezi je da sufinansira preostali iznos ukupnih troškova usluge - minimum 20% ukupnog iznosa fakture koja uključuje PDV.

Podrška koja se dodjeljuje putem vaučera subjektima koji obavljaju privrednu djelatnost, bez obzira na njihov pravni status i način na koji se financiraju, vršiće se pod režimom *de minimis* pomoći (državna pomoć male vrijednosti), te će ovi korisnici biti u obavezi da postupaju u skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći ("Sl. list CG", br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16, 33/20, 38/20, 130/20 i 44/21) i dužni su da postupaju u skladu sa odredbama iz zakonskih akata kojima se ova oblast uređuje. Ukupan iznos pomoći male vrijednosti - *de minimis* koja se dodjeljuje jednom korisniku ne smije kumulativno prelaziti 200.000 EUR tokom bilo kojeg perioda od tri fiskalne godine.

1.3. Pružaoci usluga u okviru Inovacionih vaučera

Prihvatljivi pružaoci usluga za vaučere su naučnoistraživačke ustanove upisane u *Registar licenciranih naučnoistraživačkih ustanova* u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta. Lista licenciranih NIU² dostupna je [OVDJE](#)

1.4. Prihvatljive usluge

Vaučeri se mogu koristiti za transfer naučnog, inovativnog, tehnološkog znanja ili za rješavanje tehničko/tehnološkog problema koje preduzeće odredi.

Sljedeće usluge su prihvatljive za podršku kroz ovaj program:

- Razvoj novih ili poboljšanje postojećih proizvoda (u odnosu na funkcije i kvalitet), procesa ili usluga;
- Dokaz koncepta;
- Studija izvodljivosti;
- Proizvodnja laboratorijskog prototipa;

¹ Primjer: ako je ukupan trošak usluge 5.000 EUR, vaučer može pokriti do 80% ovog iznosa, dakle do 4.000 EUR. Ako je ukupan trošak usluge 12.000 EUR, vaučer može pokriti najviše 8.000 EUR.

² Lista licenciranih NIU ažurirana je na dan 30.03.2022. godine od strane Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Promjene u gore pomenutoj listi objavljuju se na sajtu Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta.

- Izrada demonstracionog prototipa;
- Različiti vidovi ispitivanja (u laboratoriji, u pilot postrojenju);
- Validacija tehnologije;
- Validacija novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga;
- Razvoj i uvođenje posebnog softvera za proizvod ili proces (u okviru razvoja proizvoda)³.

Specifični zadaci koji će biti izvršeni u cilju sprovođenja usluge moraju biti detaljno obrazloženi u konačnoj finansijskoj ponudi koju Pružalac usluge (NIU) upućuje Korisniku vaučera (MMSP).

Korisnik vaučera i odabrani Pružalac usluge dužni su da međusobnim ugovorom regulišu pitanja vezana za intelektualnu svojinu koja se mogu javiti u okviru realizacije vaučera.

Program Inovacionih vaučera usklađen je sa Strategijom pametne specijalizacije Crne Gore (2019-2024), kojom su utvrđeni sljedeći strateški prioriteti:

- Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane;
- Energetika i održiva životna sredina;
- Održivi i zdravstveni turizam; i
- Informaciono-komunikacione tehnologije kao horizontalni sektor.

Strategija pametne specijalizacije Crne Gore za period od 2019. do 2024. dostupna je na sljedećem linku: [Strategija pametne specijalizacije Crne Gore 2019-2024 \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

Najmanje 70% dostupnog budžeta Fonda za ovaj Javni poziv biće opredijeljeno za prijave koje spadaju u gore navedene prioritete, dok će najviše 30% biti opredijeljeno za sve ostale oblasti.

Fond može odlučiti da privredno društvo nije prihvatljivo za dobijanje vaučera ukoliko usluga navedena u Prijavi za vaučer nije u skladu sa ciljevima ovog Programa ili ako na bilo koji način ugrožava ili narušava reputaciju Fonda.

1.5. Neprihvatljive usluge

Inovacioni vaučeri ne mogu se koristiti za:

- Izradu poslovnih planova i ekonomskih procjena;
- Prodajne aktivnosti;
- Izradu web sajtova ili mobilnih aplikacija, koji ne rješavaju neki tehnološki problem;
- Aktivnosti istraživanja i analize tržišta;

³ Primjer ovoga bi bio razvoj softvera za komunikaciju između komponenti u okviru proizvodne linije, ili programiranje u industrijskom okruženju.

- Nekonsultantske usluge koje su već dostupne na tržištu (ISO standardizacija, tehnički atesti...);
- Aktivnosti koje se već financiraju u okviru nekog drugog programa ili od strane drugog privrednog društva;
- Putovanja i konferencije;
- Kupovina opreme.

1.6. Period realizacije Inovacionih vaučera

Dodijeljeni vaučer mora biti iskorišćen od strane Korisnika u periodu do šest (6) mjeseci, od datuma kada se potpiše ugovor između Fonda i Korisnika vaučera. Detalji u vezi sa ugovaranjem su navedeni u dijelu 3.1. Ugovaranje.

2. NAČIN PRIJAVLJIVANJA

Prije nego što pristupi procesu prijave za vaučer, potrebno je da se Podnosilac prijave registruje na portal Fonda, koji je dostupan na sljedećem linku: www.programifonda.me.

Zahtjev za registraciju se automatski odobrava, nakon čega Podnosilac prijave dobija neophodne pristupne kredencijale za prijavljivanje na portal Fonda.

Po završetku registracije, Podnosilac prijave može podnijeti Prijavu putem portala Fonda. Prijava se podnosi kao set dokumenata popunjenih u skladu sa uputstvima navedenim u ovom Priručniku i dokumentima za prijavu u okviru Programa.

2.1. Priprema prijave

Prijava se sastoji iz tri dijela:

- *Prijavni obrazac za Inovacioni vaučer* popunjen i podnešen od strane Podnosioca prijave (postavljen kao PDF dokument na portalu Fonda);
- *Finansijska ponuda* od strane Pružaoca usluge, koja se odnosi na predmet zahtjeva za pružanje naučnoistraživačke usluge (postavljena kao PDF dokument na portalu Fonda);
- Prihvatanje odredbi i uslova Programa inovacionih vaučera (potvrđuje se na portalu Fonda).

Potrebno je da Finansijska ponuda od strane Pružaoca usluge sadrži sljedeće elemente:

- Specifikaciju tehničkog problema za zahtijevanu uslugu;
- Naziv naučnoistraživačke ustanove (predloženog Pružaoca usluge) i kontakt osobu odgovornu za obradu i izvršenje zahtijevane usluge;
- Ukupni trošak usluge sa PDV-om, koji treba biti predstavljen kao odvojeni trošak ukoliko je naučnoistraživačka ustanova u sistemu PDV-a;
- Troškove usluge razložene u tri kategorije:

- o Troškovi za ljudske resurse⁴ Pružaoca usluge, koji uključuju imena angažovanih lica i vrijeme trajanja njihovog angažovanja;
- o Troškovi za utrošeni materijal;
- o Troškovi korišćenja/iznajmljivanja opreme;
- Broj dana za realizaciju tražene usluge;
- Vremensku validnost ponude (najmanje 30 dana od datuma naznačenog na finansijskoj ponudi).

Finansijska ponuda mora biti potpisana od strane zvaničnog zakonskog predstavnika Pružaoca usluge.

Nakon što Podnosilac prijave popuni zahtjev za pružanje usluge, postavi finansijsku ponudu i prihvati uslove Programa inovacionih vaučera, potrebno je da klikne na dugme "Podnesi zahtjev", kako bi Prijava bila uspješno podnijeta.

2.2. Pregled i proces odobravanja Inovacionih vaučera

Inovacioni vaučeri će biti odobravani po hronološkom redosljedu pristizanja prijave, počevši od datuma objavljivanja Javnog poziva, a zaključno sa trenutkom utroška opredijeljenih sredstava u okviru ovog Javnog poziva.

Nakon podnošenja prijave za dodjelu vaučera, Fond će sprovesti provjeru svake prijave koja podrazumijeva:

- Zadovoljenje formalnih uslova za prihvatanje prijave;
- Ispunjenje kriterijuma koji se odnose na usluge koje se finansiraju, kao i onih koji se odnose na Pružaoce usluga;
- Ispravnost finansijske ponude;
- Provjeru pripadnosti usluge prioritetnim oblastima u okviru Strategije pametne specijalizacije Crne Gore.

Ukoliko su svi kriterijumi zadovoljeni, Fond će Podnosiocu prijave odobriti vaučer, poslati mu obavještenje u vidu zvaničnog dopisa i dostaviti odgovarajući ugovor na potpisivanje.

Proces odobravanja vaučera vrši se unutar Fonda. Fond obavještava svakog Podnosioca prijave o ishodu, u roku od sedam (7) radnih dana od datuma podnošenja prijave.

Ukoliko neki od gore navedenih uslova ne bude ispunjen, prijava može biti odbijena kao neblagovremena, nepotpuna, neprihvatljiva ili uz navođenje nekog drugog osnovanog razloga za odbijanje.

Podnosioci prijave čije su prijave odbijene će o istom biti obaviješteni putem elektronske pošte, uz nedvosmisleno navođenje razloga odbijanja. Podnosilac prijave može podnijeti novu ispravnu/ispravljenju prijavu, bez obzira na razlog zbog kog mu je prethodno podnesena prijava bila odbijena.

⁴ U datom periodu pružanja usluge, osoba koja pruža uslugu može biti angažovana na više projekata istovremeno, s tim da ukupan broj dana angažovanja na svim projektima ne može biti veći od 132 dana za period od 6 mjeseci (6 mjeseci x 22 radna dana mjesečno). Fond za inovacije će odbiti finansijsku ponudu koja nije u skladu sa ovom smjernicom.

3. REALIZACIJA INOVACIONIH VAUČERA

3.1. Ugovaranje

Po odobrenju prijave za inovacioni vaučer, Podnosilac prijave je dužan da potpiše ugovor o inovacionom vaučeru sa Fondom.

Nakon potpisivanja ugovora sa Fondom, Podnosilac prijave formalno i pravno postaje Korisnik vaučera i upućuje prvobitni zahtjev za uslugu Pružaocu usluge, koji će potom sprovesti uslugu koja je navedena u odobrenoj prijavi za vaučer.

Dodijeljeni vaučer mora biti iskorišćen od strane Korisnika vaučera u periodu do šest (6) mjeseci od datuma potpisivanja ugovora između Fonda i Korisnika vaučera. Vaučer je iskorišćen kada je kumulativno: 1) pružena ugovorena usluga od strane NIU prema korisnika vaučera, 2) dostavljena je Potvrda korisnika vaučera o prihvatanju pružene usluge, 3) korisnik vaučera je uplatio pripadajući deo sopstvenih sredstava za usluge. Vaučer može biti produžen za period duži od šest (6) mjeseci samo pod izuzetnim okolnostima i ukoliko Fond procijeni i zvanično potvrdi da su razlozi opravdani, a na osnovu zvaničnog pismenog zahtjeva od strane Korisnika vaučera prema Fondu, koji sadrži opis promjene i obrazloženje za promjenu i to najkasnije petnaest (15) kalendarskih dana prije isteka prvobitno definisanog roka na koji je vaučer odobren. Maksimalni produžetak je do tri (3) mjeseca, osim u slučaju više sile (*vis maior*), kada Fond zadržava pravo da definiše period produžetka. U slučajevima kada vaučer nije iskorišćen u definisanom vremenskom roku, Korisnik vaučera gubi pravo da potražuje podršku i Fond neće imati nikakvu finansijsku obavezu prema Korisniku vaučera.

3.2. Izvještavanje i realizacija Inovacionih vaučera

Korisnik vaučera putem portala Fonda dostavlja *Potvrdu o prihvatanju pružene usluge* (obrazac za prihvatanje usluge dostupan je na portalu) i na taj način se Fond obavještava da treba da realizuje plaćanje ka Pružaocu usluge. Fond zadržava pravo da obavi nadzor u prostorijama Korisnika vaučera i provjeri postojanje i sadržaj isporučenih usluga koje su sufinansirane u okviru Programa inovacionih vaučera. Fond zadržava pravo da od Korisnika vaučera zahtijeva i dobije odgovarajuću dokumentaciju koja se odnosi na pruženu uslugu od strane NIU.

Fond ima pravo da, tokom realizacije ugovora o vaučeru, naloži Korisniku vaučera da preduzme ili obezbijedi da budu preduzete odgovarajuće korektivne mjere, ukoliko utvrdi da je prekršena bilo koja odredba Ugovora o inovacionom vaučeru, kao i ako ustanovi, na osnovu pribavljenih i/ili na drugi način dobijenih informacija, da postoje druge nepravilnosti u vezi sa ciljevima vaučera ili internim aktima Fonda.

3.3. Isplata

Da bi Fond isplatio sredstva odobrena kroz Program inovacionih vaučera, potrebno je da Korisnik vaučera, putem portala Fonda:

- dostavi Potvrdu o prihvatanju pružene usluge Fondu i Fond konstatuje da je proces uredno sproveden;
- dostavi dokaz o plaćanju sa svog računa na račun Pružaoca usluge i to minimum 20% ukupnog troška fakture, koja uključuje iznos PDV-a, na bankovni račun Pružaoca usluge (dokaz o plaćanju se dostavlja u PDF formatu).
- dostavi odgovarajuću fakturu izdatu od strane NIU

Nakon ispunjenja gore navedenih uslova, Fond će na račun Pružaoca usluge izvršiti uplatu svog dijela sufinansiranja.

Vaučer je finalizovan nakon uplate od strane Fonda.

Plaćanje Fonda Pružaocu usluge može biti uslovljeno postupanjem Korisnika vaučera u skladu sa izdatim instrukcijama Fonda u vezi sa preduzimanjem korektivnih mjera, odnosno, plaćanje može biti obustavljeno do izvršenja korektivne mjere i odobrenja od strane Fonda.